

Katedra psychologie UK FF
Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Radky Kawaciukové:
„Wisconsinský test třídění karet.
Výkon u zdravé české populace a pacientů se schizofrenií“

Předložená rigorózní práce vychází z původní práce diplomové, kterou autorka obhájila v roce 2005. Wisconsinský test třídění karet je obecně používán jako nástroj pro zjišťování exekutivních funkcí. Podrobně se autorka věnuje Heatonově verzi testu (1981). Vybrané téma se jeví velmi aktuálním, jak v oblasti výzkumné, tak v oblasti klinické praxe. Cílem rigorózní práce je přednést hlavní informace týkající se testu samotného, konceptu exekutivních funkcí a také možnosti využití testu v klinické praxi.

V literárně-přehledových kapitolách práce se autorka věnuje teoretickému ukotvení testu a jeho hlavním charakteristikám; pojetí exekutivních funkcí a možnostem jejich zjišťování zvolenou metodou. Jednotlivé kapitoly jsou přehledně členěny a rozpracovány. Autorka pracovala s poměrně rozsáhlým množstvím odborných pramenů (našich i zahraničních) a vytvořila si tak dobré teoreticko-metodologické předpoklady pro provedenou studii.

Cením si zařazení pasáží (na konci každé kapitoly), kde autorka stručně a výstižně shrnuje nosné a významné části své teoretické práce. Rovněž pokládám za vhodné uvedení řady výzkumů, včetně metodologie a výsledků, které jsou v rámci zvolené problematiky dostupné a nezřídka mají diskusní povahu. Text je na několika místech doplněn popisem vybraných případů. Závěrem autorka uvádí konkrétní kazuistiku, která dokresluje využití testu v rámci komplexního diferenciatně diagnostického vyšetření.

Praktickým cílem práce bylo zjistit, jak Wisconsinský test třídění karet průměrně řeší česká populace a jak mohou výkon v testu ovlivňovat vybrané demografické proměnné. Konkrétně pak, zda lze využívat Heatonovu testovou normu pro českou populaci. Autorka sestavila několik hypotéz, které se rozhodla ve svém výzkumu ověřit (str.73).

Výzkumný vzorek respondentů, metoda sběru dat a jejich analýza jsou náležitě popsány a doplněny informacemi o průběhu šetření. Výsledky jsou zohledněny v tabulkách a doplněny interpretacemi. V diskusní části práce se autorka zamýšlí nad možnými omezeními provedeného výzkumu. Uvádí též množství dalších proměnných jež mohou mít vliv na zjištěné výsledky – zejména způsob administrace a omezení, která plynou z charakteru vybraného vzorku respondentů. Dosažené výsledky se pokouší interpretovat i v návaznosti na publikovaná zjištění jiných autorů.

Vlastní studie, dle mého názoru, byla koncipována na požadované teoretické a metodologické úrovni. Vnímám jistá omezení zejména v charakteristikách a skladbě vybraného vzorku. Cením si autorčina pečlivého přístupu ke zvolené práci a její snaze propojit získané poznatky s praxí. Na uvedená zjištění, podnětné náměty i postřehy je možno navazovat, jak v dalším výzkumu, tak v klinické praxi. Způsob, jakým autorka o své práci referuje je přehledný, srozumitelný a čtivý. Předloženou rigorózní práci hodnotím jako zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 26. října 2006

Markéta Niederlová